

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Neposredne naložbe 2023

Prva objava

Avtorji: Finančna statistika

Junij 2024

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Neposredne naložbe 2023, prva objava

Leto: 2024

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba ter objava podatkov in delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

ISSN

This publication is also available in English.

Kazalo

Uvod	4
------	---

---

1 Tuje neposredne naložbe v Sloveniji	4
---------------------------------------	---

---

2 Slovenske neposredne naložbe v tujini	5
---	---

---

3 Neposredne naložbe po smeri naložb (stanje konec leta)	6
--	---

---

4 Metodologija	7
----------------	---

Uvod

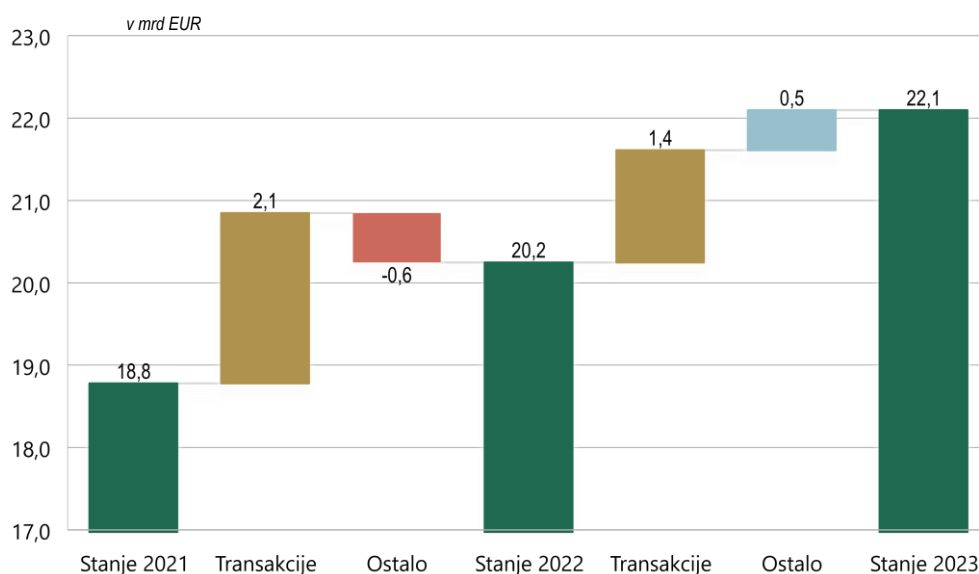
- V publikaciji so prvič objavljeni podatki neposrednih naložb po načelu smeri naložb, razčlenjeni po državah in dejavnostih za leto 2023 ter revidirani za leto 2022.
- Glavnina podatkov izvira iz letnih in mesečnih poročil o neposrednih naložbah, ki jih rezidenti nad pragom poročanja pošiljajo Banki Slovenije. Poleg podatkov v tej publikaciji so hkrati na voljo tudi tabele podatkov po dejavnostih in oddelkih dejavnosti v okviru razdelka '*Neposredne naložbe*' na Ekonomski odnosi s tujino (bsi.si): [Ekonomski odnosi s tujino \(bsi.si\)](#).
- Serija podatkov '*Neposredne naložbe*' je dostopna tudi na spletni strani Banke Slovenije pod rubriko Podatkovne serije Banke Slovenije (bsi.si): [PX-Web - Select table \(bsi.si\)](#).
- Razširjena objava in analiza podatkov neposrednih naložb bosta v skladu z najavo predvidenih datumov objav Publikacije (bsi.si) v tem letu na voljo še v publikaciji *Neposredne naložbe – letna publikacija za leto 2023*, ki bo objavljena v drugi polovici letošnjega leta.

1

Tuje neposredne naložbe v Sloveniji

Tuje neposredne naložbe v Sloveniji so konec leta 2023 znašale 22,1 mrđ EUR in so se glede na preteklo leto povečale za 1,8 mrđ EUR oziroma za 9,1 %. K povečanju so tuji lastniki največ prispevali z reinvestiranjem dobičkov (0,8 mrđ EUR), vlaganjem v lastniški kapital (0,5 mrđ EUR) in s transakcijami povečanja dolžniškega financiranja (0,2 mrđ EUR).

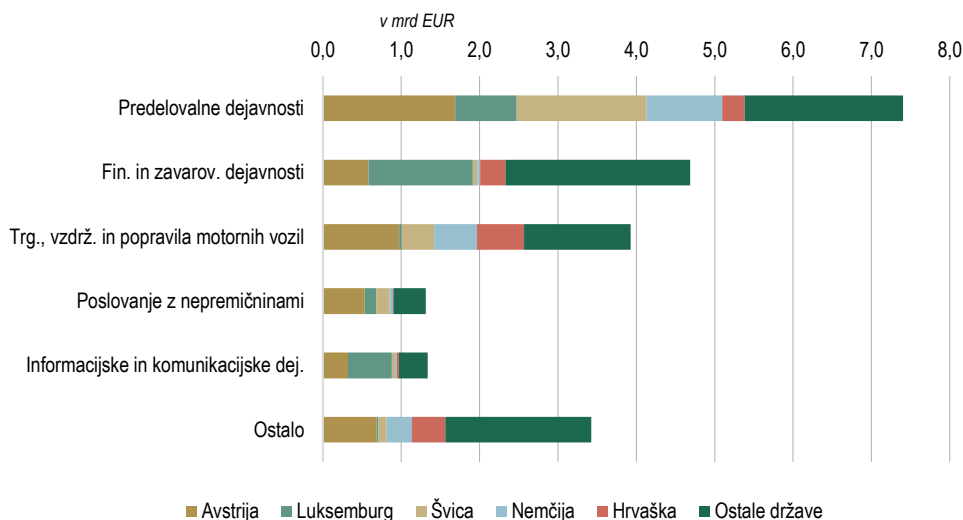
Slika 1a: Tuje neposredne naložbe v Sloveniji

Vir: Banka Slovenije

Tujim investitorjem je bilo v letu 2023 izplačanih 1,0 mrđ EUR dobičkov, kar je nekoliko manj kot leto prej.

Slika 1b: Tuje neposredne naložbe v Sloveniji – dejavnost/države v letu 2023

Vir: Banka Slovenije

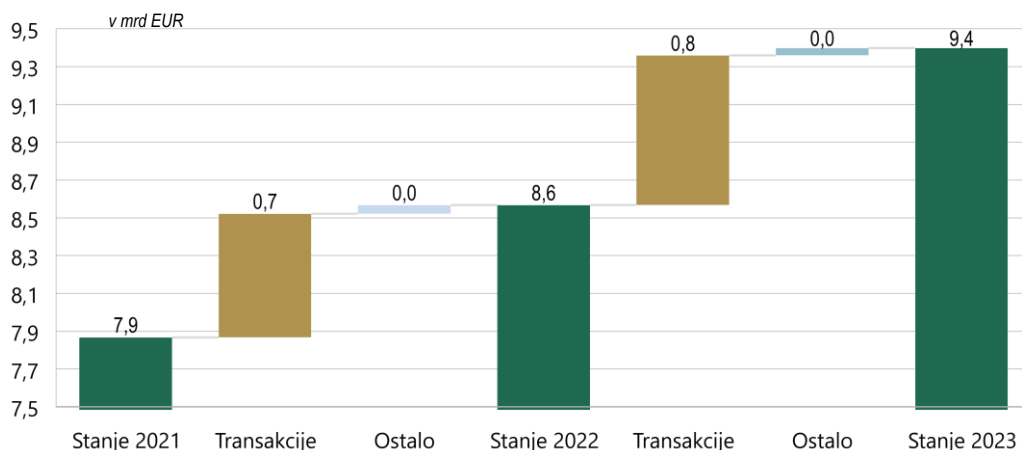
Glede na stanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji je bila konec leta 2023 največja vlagateljica Avstrija (21,6 %), ki je vlagala predvsem v predelovalno dejavnost ter dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil. Sledi Luksemburg (13,1 %) z glavnino naložb v finančno in zavarovalniško dejavnost ter Švica (11,0 %) z glavnino naložb v predelovalno dejavnost. Četrta največja vlagateljica v Slovenijo je bila Nemčija (8,7 %) z glavnino naložb v predelovalno dejavnost in dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil ter peta Hrvaška (7,6 %) z večino naložb v dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil.

2

Slovenske neposredne naložbe v tujini

Neposredne naložbe Slovenije v tujini so konec leta 2023 znašale 9,4 mrd EUR in so se glede na preteklo leto povečale za 0,8 mrd EUR oziroma za 9,7 %. V letu 2023 so slovenski investitorji opravili 0,8 mrd EUR transakcij povečanja neposrednih naložb, večinoma v obliki reinvestiranih dobičkov (0,4 mio EUR), vlaganja v lastniški kapital in povečanja financiranja družb v tujini (0,2 mrd EUR posamično).

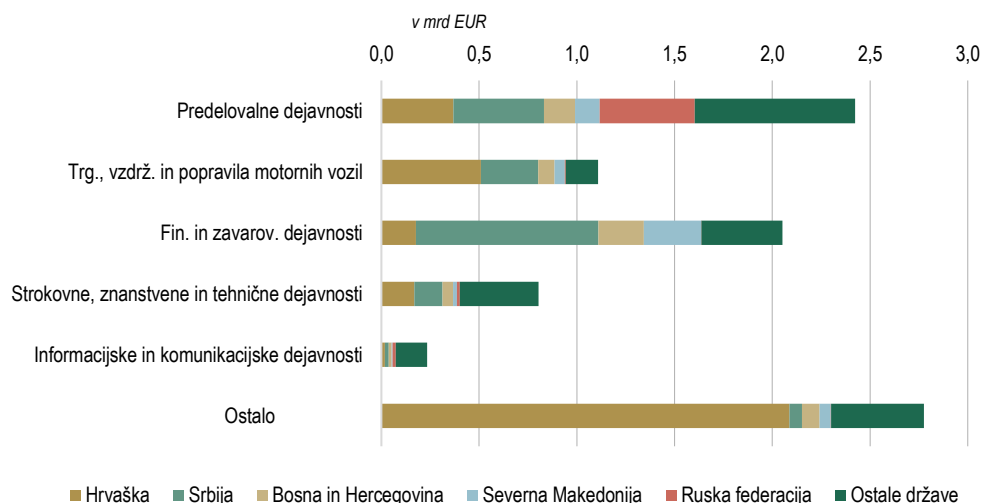
Slika 2a: Slovenske neposredne naložbe v tujini

Vir: Banka Slovenije

V letu 2023 so gospodarske družbe v tujini slovenskim lastnikom izplačale 276 mio EUR dobičkov, kar je za dobrih 42 % več kot v predhodnem letu.

Slika 2b: Slovenske neposredne naložbe v tujini – dejavnosti/države v letu 2023

Vir: Banka Slovenije

Slovenski vlagatelji so imeli konec leta 2023 največ neposrednih naložb na Hrvaškem (35,4 %), pri čemer so prevladovale naložbe v obliki nepremičnin slovenskih gospodinjstev ter investicije v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil. Sledile so naložbe v Srbiji (20,4 %) ter Bosni in Hercegovini (6,7 %), obakrat s prevladujočimi investicijami v finančne in zavarovalniške dejavnosti. Četrta največja država prejemnica slovenskih neposrednih naložb je bila Severna Makedonija (5,9 % vseh neposrednih naložb), večinoma z investicijami v finančne in zavarovalniške dejavnosti, sledila pa ji je Ruska federacija (5,6 % vseh neposrednih naložb), kjer so slovenski vlagatelji največ investirali v predelovalne dejavnosti.

3 Neposredne naložbe po smeri naložb (stanje konec leta)

Tabela 1: Neposredne naložbe po smeri naložb

	<i>v mrd EUR</i>	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NEPOSREDNE NALOŽBE V SLOVENIJI		14,0	15,3	16,2	16,7	18,8	20,2	22,1
1.1. Lastniški kapital		12,6	13,9	15,0	15,7	17,3	18,6	20,2
1.2. Dolžniški instrumenti (obveznosti – imetja)		1,4	1,3	1,2	0,9	1,5	1,7	1,9
a) Imetja		2,0	2,3	2,8	2,9	3,4	3,7	3,8
b) Obveznosti		3,3	3,6	3,9	3,8	4,8	5,3	5,7
NEPOSREDNE NALOŽBE V TUJINI		6,0	6,1	6,8	7,0	7,9	8,6	9,4
1.1. Lastniški kapital		4,3	4,8	5,6	6,0	6,8	7,4	8,1
1.2. Dolžniški instrumenti (imetja – obveznosti)		1,6	1,4	1,2	1,1	1,0	1,2	1,3
a) Imetja		2,0	1,8	1,9	1,8	1,9	2,0	2,0
b) Obveznosti		0,4	0,4	0,7	0,7	0,9	0,8	0,7

Vir: Banka Slovenije

Podatki o neposrednih naložbah so prikazani po načelu smeri naložbe, kar pomeni ločen prikaz tujih neposrednih naložb v Sloveniji in domačih neposrednih naložbah v tujini. Metodološka podlaga načela strani naložbe temelji na referenčni opredelitvi neposrednih tujih naložb, ki jo je izdal OECD (BD4).

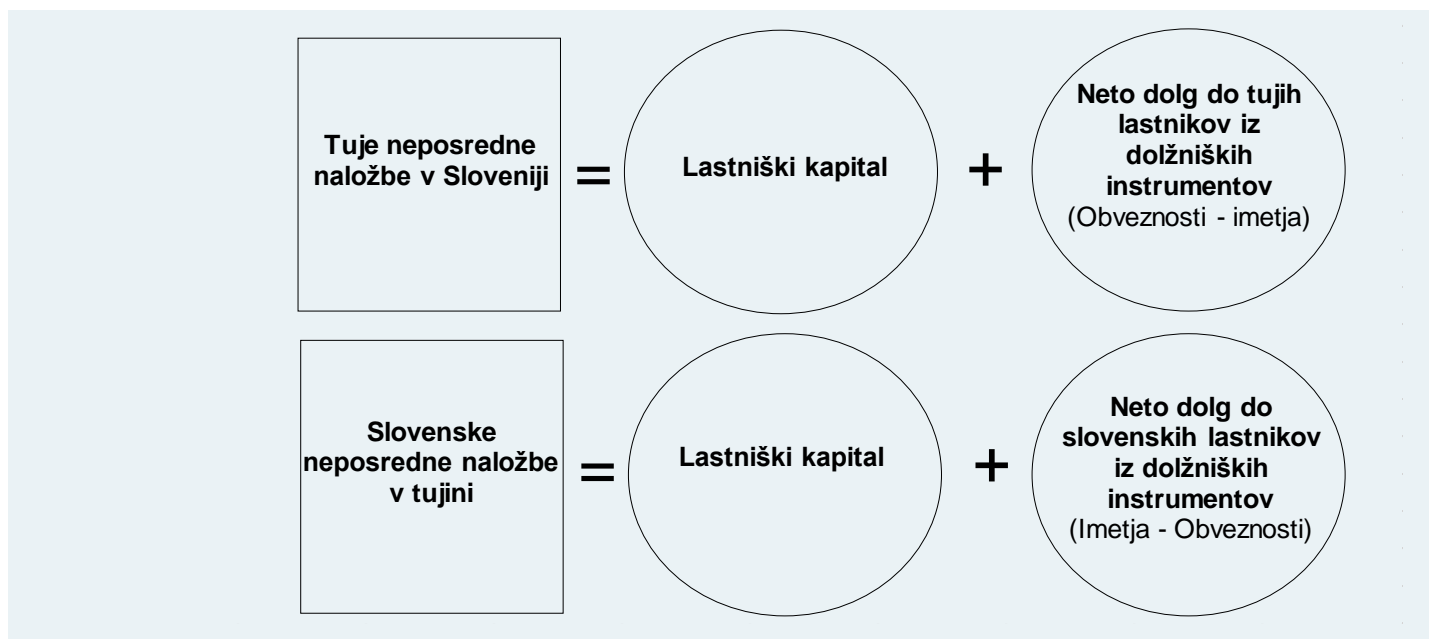
Kriterij za neposredno naložbo, ki zagotavlja mednarodno primerljivost podatkov, je vsaj deset odstotkov udeležbe v kapitalu oziroma v glasovalnih pravicah. Neposredni investitorji so lahko posamezniki, gospodarske družbe, skupine posameznikov ali gospodarskih družb ter vlade oziroma vladne agencije, ki imajo neposredne naložbe v družbah v tujini.

Neposredne naložbe vsebujejo lastniški kapital ter dolžniške instrumente med neposredno in posredno povezanimi osebami ter med sestrskimi družbami. V lastniški kapital so vključeni tudi podatki o naložbah v nepremičnine. Dolžniški instrumenti so sestavljeni iz imetij in obveznosti med povezanimi in sestrskimi družbami, med katere spadajo finančna posojila, komercialni krediti, depoziti ter druga imetja in obveznosti.

Podatki o transakcijah lastniškega kapitala neposrednih naložb so pripravljene po tržnih vrednostih, medtem ko so podatki o stanjih naložb vrednoteni po knjigovodski vrednosti v skladu s kapitalsko metodo. Izjema so naložbe v delniške družbe, ki kotirajo na borzi, za katera so tudi stanja vključena po tržni vrednosti. Podatki o dolžniških instrumentih so vrednoteni po nominalni vrednosti.

Podatki o neposrednih naložbah so prikazani kot stanja (na določen dan). Spremembe stanj so pojasnjene preko transakcij in drugih sprememb (za določeno obdobje). Izračun tujih neposrednih naložb v Sloveniji je seštevek lastniškega kapitala in neto dolga do tujih lastnikov. Izračun domačih neposrednih naložb v tujini je seštevek lastniškega kapitala in neto dolga do slovenskih lastnikov.

Okvir 1: Prikaz sestave neposrednih naložb po smeri naložbe

Predznak podatkov:

- **Transakcije**

Tako transakcije z lastniškim kapitalom in reinvestiranimi dobički, kot tudi transakcije z dolžniškimi instrumenti, so v obdobju lahko pozitivne ali negativne.

Pozitivna vrednost transakcij lastniškega kapitala v obdobju nastane, kadar je vsota vplačil lastniškega kapitala in pozitivnih reinvestiranih dobičkov večja od vsote izplačil lastniškega kapitala (dezinvesticij), negativnih reinvestiranih dobičkov in negativnega kapitala.

Pozitivna vrednost neto dolga do tujih lastnikov v obdobju nastane, kadar je povečanje obveznosti iz naslova dolžniških inštrumentov večje od povečanja imetij. Obratno je pri izračunu neto dolga do slovenskih lastnikov. Pozitivna vrednost nastane, kadar je povečanje imetij iz naslova dolžniških inštrumentov večje od povečanja obveznosti in obratno.

- **Stanja**

Stanje neposrednih naložb je lahko pozitivno ali negativno. Negativno stanje lahko pomeni, da je neto dolg do lastnika večji od vložka lastnika v lastniški kapital. Lahko pa je že vrednost lastniškega kapitala negativna (pri naložbah, ki se vrednotijo po knjigovodski vrednosti, ker ne kotirajo na borzi).